

Przewodniczący
Rady Powiatu Chodzieskiego

Zapytania nr Z-08/07/2021

w sprawie: spraw ściganych z urzędu i zatajenia dochodów w oświadczeniach majątkowych.

Stan faktyczny:

1. Znieważenie nauczyciela - sprawy ścigane z urzędu

Podczas jednej z sesji Rady Powiatu zwróciłem się z prośbą o wyjaśnienie przypadku znieważenia i naruszenia nietykalności cielesnej nauczycielki oraz uczennicy w jednej ze szkół, w dniu 2.10.2020 r. W trakcie sesji uzyskano telefoniczne potwierdzenie, że sytuacja taka miała miejsce w Zespole Szkół w Ratajach. Dyrektor szkoły nie powiadomił organu prowadzącego o zdarzeniu, dopiero interwencja radnych podczas sesji ujawniła ten fakt. Radnym nie przedstawiono informacji o podjętych krokach w tej sprawie.

Zgodnie z art. 304 § 1 k.p.k. **każdy, kto posiada informację** o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, **ma obowiązek zawiadomić o tym organa ścigania**. **Gdy pracownicy instytucji samorządowych**, w związku z pełnioną przez siebie funkcją, dowiedzieli się o popełnieniu takiego przestępstwa, spoczywa na nich **obowiązek prawny** (304 § 2 k.k.) zawiadomienia organów ścigania. **Niepowiadomienie organów ścigania może zostać potraktowane jako niedopełnienie obowiązku**, tj. czyn z art. 231 k.k.

Zgodnie z art. 63 ustawy z 26.01.1982 r. – *Karta Nauczyciela* (t.j.Dz.U. z 2019 r. poz. 2215) *Nauczyciel, podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny*. Dodatkowym zabezpieczeniem jest art. 231a k.k., wg którego z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych podczas lub w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych taka osoba korzysta również wtedy, gdy bezprawny zamach na nią został podjęty z powodu wykonywanego zawodu lub zajmowanego stanowiska.

W przypadku gdy pokrzywdzonym jest funkcjonariusz publiczny (np. nauczyciel), **przestępstwo ścigane jest z urzędu (czyli jest obowiązkowe!)**.

2. Oświadczenia majątkowe

Zgodnie z ustawą o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. 2020 poz. 920 ze zm.):

- kierownicy powiatowych jednostek organizacyjnych (w tym szkół), składają oświadczenia majątkowe staroście, co roku do 30 kwietnia, wg stanu na 31 grudnia roku poprzedniego (art. 25c.1.);
- **starosta jest zobowiązany do dokonania analizy danych** zawartych w oświadczeniach majątkowych (art. 25c.6.);
- **w przypadku podejrzenia, że osoba składająca oświadczenia majątkowe podała w nim nieprawdę** lub zataiła prawdę, **starosta ma obowiązek wystąpić do Centralnego Biura Antykorupcyjnego** z wnioskiem o kontrolę oświadczenia majątkowego (art. 25c.9.);
- **podanie nieprawdy** lub zatajenie prawdy w oświadczeniu majątkowym **powoduje odpowiedzialność karną** na podstawie art. 233 § 1 kodeksu karnego (art. 25g.). **Jest ono ścigane z urzędu;**
- **starosta** do 30 października każdego roku: **przedstawia radzie powiatu informację** o:
  1. nieprawidłowościach stwierdzonych w analizowanych oświadczeniach majątkowych
  2. podjętych działaniach w związku z stwierdzonymi nieprawidłowościami (art.25c.12)

W oświadczeniach majątkowych dyrektora Zespołu Szkół w Ratajach podano:

- w oświadczeniu z dnia 24.04.2019 r. w pkt VIII - inne dochody z tytułu zatrudnienia. **Nie wykazano dochodów** z tytułu zatrudnienia w Zespole Szkół w Ratajach;
- w oświadczeniu z dnia 20.05.2020 r. w pkt VIII - inne dochody z tytułu zatrudnienia. **Nie wykazano dochodów** z tytułu zatrudnienia w Zespole Szkół w Ratajach oraz z tytułu otrzymania nagrody MEN;
- w oświadczeniu z dnia 26.04.2021 r. w pkt VIII - inne dochody z tytułu zatrudnienia lub innej działalności **wykazano dochody: 161 021 zł**, na które składają się:
  1. Dochody z tytułu zatrudnienia - **145 936 zł**.
  2. Umowa zlecenie: 1 885 zł;
  3. Prawa autorskie: 13 200 zł.

W oświadczeniu brak informacji z jakich miejsc pracy wykazano dochody. Brak również informacji o nagrodzie Kuratora Oświaty.

Pytania:

1. Znieważenie nauczyciela

1. Czy dyrektor szkoły dopełnił obowiązku wynikającego z art. 304 § 1 k.p.k. (czyli czy zostały powiadomione organy ścigania)? Jeśli nie, jakie konsekwencje służbowe zastosował starosta wobec dyrektora szkoły za niedopełnienie obowiązków służbowych?

2. Czy starosta dopełnił obowiązku wynikającego z art. 304 § 1 k.p.k.? (każdy, kto posiada informację o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, **ma obowiązek** zawiadomić o tym organa ścigania).
3. Dlaczego informacja o tak poważnym niedopełnieniu obowiązków służbowych przez dyrektora szkoły w Ratajach, nie została odnotowana we wniosku Starosty do Kuratora Oświaty o przedłużenie kadencji dla dyrektora na kolejne 5 lat?
Uwaga: w dniu znieważenia nauczycielki, doszło w tej szkole do groźby użycia ostrego narzędzia przez jedną z uczennic. Uczeń, który zaatakował nauczycielkę, wcześniej zastosował również przemoc fizyczną wobec uczennicy LO.

2. Oświadczenia majątkowe.

1. Dlaczego starosta nie poinformował Rady Powiatu o nieprawidłowościach w oświadczeniach majątkowych dyrektora Zespołu Szkół w Ratajach z lat 2019 - 2020? Dlaczego w analizie oświadczeń majątkowych nie wykazano braku dochodów z podstawowego miejsca zatrudnienia (na pierwszej stronie oświadczenia jest podane miejsce zatrudnienia)?
Zachodzi uzasadnione podejrzenie zaniżenia dochodów w oświadczeniu z 2019 r. na kwotę ok. 100 tys. zł i w oświadczeniu z 2020 r. na podobną kwotę.
2. Dlaczego radni otrzymali nieprawdziwą informację o wynikach analizy oświadczeń majątkowych z 2019 i 2020 r.?
3. Czy w okresie 2019-2021 starosta wystąpił do CBA z wnioskami o kontrolę niewłaściwie wypełnionych oświadczeń majątkowych? Jeśli tak, to kogo te wnioski dotyczyły i jakie zastosowane konsekwencje?
4. Jeżeli starosta nie występował z wnioskami do CBA, to z jakiego powodu zlekceważono obowiązek wynikający z art. 25c.9. ustawy o samorządzie powiatowym (obowiązek zgłoszenia w przypadku podania nieprawdy w oświadczeniu lub zatajenia prawdy)? Co starosta zamierza zrobić w takiej sytuacji?

Czy wymienione powyżej sprawy, tzn.:

- a. brak reakcji starosty na znieważenie nauczycielki,
- b. podawanie radnym nieprawdziwych informacji dotyczących oświadczeń majątkowych,
- c. tolerowanie podawania nieprawdy w oświadczeniach majątkowych dyrektora Zespołu Szkół w Ratajach w 2019 i 2020 r.

nie powinno być potraktowane przez Radę Powiatu jako **niedopełnienie obowiązków przez starostę**, tj. czyn z art. 231 k.k.?

Sygnalizowane w pytaniach nieprawidłowości związane są m.in. z jakością zarządzania szkołami. Dyrektorzy otrzymują zniżkę godzin na usprawnienie zarządzania szkołą a nie na dodatkową pracę. Tolerowanie, dodatkowej pracy wykonywanej przez dyrektora ZS w Ratajach, w godzinach podstawowej pracy (łącznie 18 godzin: 8 nadgodzin w swojej szkole oraz 10 godzin w innej szkole), sprawia, że nadzór dyrektora nad pracą szkoły jest utrudniony i niewłaściwy.

Franciszek Wyrwa